

DERSİN

Kodu	ARCH 636
Adı	Türkiye’de Modernite Sorunu: Osmanlı’dan ve Cumhuriyet’e Perspektifler
Haftalık Ders Saati	3 (3 + 0)
Kredisi	3
AKTS Kredisi	7
Eğitim Seviyesi	Lisansüstü
Yarıyılı	Bahar
Türü	seçmeli
Yeri	-
Önkoşulları	-
Özel Koşulları	-
Öğretim Üyeleri	Dr. Ahmet Erdem Tozoğlu
Web sayfası	-
İçerik	18. yüzyıldan yirminci yüzyıla dek uzanan dönemde Türkiye’de modernleşme deneyiminin çeşitli veçhelerini incelemeyi amaçlayan bir seminer dersidir. Modernite ile ilgili fikir ve kavramlar birincil ve ikincil literatürün analizi ve eleştirisi üzerinden yapılacaktır. Bu ders tarihsel kırılmaları toplumsal ve idari düzlemde giderek artan sekülerleşme eğilimleri ekseninde ele almakta ve modernliğin durumunu Türkiye bağlamında 18. Yüzyıldan beri inşa edilen kurumsal yapılar üzerinden sorgulamaktadır.
Amaçları	Bu dersin sonunda öğrencilerin aşağıdaki yetkinliklere sahip olması beklenmektedir: - modernite sorunu bağlamında farklı yaklaşımları açıklayabilmesi - Farklı akademik kaynaklara başvurarak kendi fikirlerinin açıklayabilmesi - Türk modernleşme tarihine ilişkin yaklaşımları birincil ve ikincil kaynaklara başvurarak kıyaslayabilmesi. - Yazarların pozisyonlarını/yaklaşımlarını eleştirebilmesi - Osmanlı’dan Cumhuriyete modernite deneyimi bağlamında gözlenen süreklilik ve kırılmaları anlama ve yorumlama
Öğrenme Çıktıları	L01 Bağlamsal ve eleştirel düşünme yeteneklerini geliştirme L02 Birincil kaynakların bağlamlarını yorumlayabilme L03 İkincil kaynaklardaki eleştirel yaklaşımları analiz etme L04 Modernite ile ilgili eleştirel pozisyonlar hakkında yargı yürütebilme L05 edinilen bilgi ve kavrayışın kapsamlı yazılı ödevler vasıtasıyla uygulamaya geçirilmesi
Kaynaklar	Modernite deneyimi üzerine kaynaklar <ul style="list-style-type: none">• Arendt, Hannah. <i>The Human Condition</i>. Chicago: University of Chicago Press, 1998• Berman, Marshall. <i>All That is Solid Melts into the Air: The Experience of Modernity</i>. New York: Simon & Schulster, 1982.• Blumenberg, Hans. <i>The Legitimacy of the Modern Age</i>. Boston: MIT Press, 1982• Heidegger, Martin. <i>Being and Time</i>. (Original German publication 1928). New York: Wiley-Blackwell, 1978. (selected parts)• Foucault, Michel. <i>Order of Things</i>. New York: Vintage, 1982• Foucault, Michel. <i>The Archaeology of Knowledge</i>. New York: Vintage, reissue edition, 1994• Gadamer, Hans-Georg. <i>Truth and Method</i>. New York: Bloomsbury Academic, reprinted in 2013• Giddens, Anthony. <i>Consequences of Modernity</i>. Stanford University Press, 1991.• Harvey, David. <i>The Condition of Postmodernity</i>. Oxford: Blackwell, 1999.• Horkheimer, Max & Adorno T.W. <i>Dialectic of Enlightenment</i>. (Original German publication 1946). California: Stanford University Press, 2007.

- Latour, Bruno. *We have never been modern*. Boston: Harvard University Press, 1993
- Lefebvre, Henri. *Production of Space*. Oxford: Blackwell, 1991.
- Weber, Max. *The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism*. Original German publication 1904; English translation by Talcott Parsons first published in 1930. New York, NY: Routledge, 2001.

Türkiye’de modernite sorunu üzerine birincil ve ikincil kaynaklar seçkisi

- Ahmet Lütfi. *Vak’anüvis Ahmet Lütfi Tarihi*. 8 Vols. İstanbul: YKY, 1999
- Ahmet Mithat Efendi. *Avrupa’da Bir Cevelan*. İstanbul: Dergah Yayınları, 2015
- Aksan, Virginia. “Ottoman Sources of Information on Europe in the Eighteenth Century”. *Archivum Ottomanicum*, 11 (1986), p.5-16
- Aydın, Mahir & Koyoko Hayashi, eds. *The Ottoman State and the Societies in Change. A Study of the 19th century Temettuat Registers*. London: Kegan Poul, 2004.
- Barkey, Keren. *Empire of Difference: Ottomans in Comparative Perspective*. Cambridge: Cambridge Uni. Press, 2004
- Baykal, Hülya. *Türk Basın Tarihi, 1831-1923: Tanzimat, Meşrutiyet, Milli Mücadele Dönemleri*. İstanbul: Alfa, 1990.
- Bora, Tanıl & M. Gültekingil, (editörler) *Cumhuriyet’e Devreden Düşünce Mirası: Tanzimat ve Meşrutiyet’in Birikimi*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2001.
- Bozdoğan, Sibel. *Modernism and Nation Building: Turkish Architectural Culture in The Early Republic*. Seattle: University of Washington Press, 2002.
- Celal Esat, “Osmanlı Mimarisi” İkdam, 3 Ocak 1907
- Cevdet Paşa (Ahmet), *Tarih-i Cevdet*. 12 vols. İstanbul:1972
- Cezar, M. *Sanatta Batıya Açılış ve Osman Hamdi*. İstanbul:1971.
- Clark, E. C. “The ottoman Industrial Revolution.” *International Journal of Middle East Studies*, 5, 1975, p.65-76
- Çelik, Zeynep. *Displaying the Orient: Architecture of Islam at Nineteenth Century World Fairs*. Berkeley, University of California Press, 1992.
- -----, *Empire, Architecture and City: French- Ottoman Encounters, 1830-1914*. Seattle: University of Washington Press, 2008.
- Davidson, Roderic. *Nineteenth Century Ottoman Diplomacy and Reforms*. İstanbul: Isis Press, 1999.
- Deringil, Selim. *The Well-Protected Domains: Ideology and Legitimization of Power in the Ottoman Empire, 1876-1909*. London: I.B.Tauris, 1998.
- Ergin, O.N. *Mecelle-i Umur-ı Belediye*. 9 vols. İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi yayınları, 1995
- Erkmén, Alev. *Geç Osmanlı Dünyasında Mimarlık ve Hafıza:Arşiv, Jübile Abide*. İstanbul, Akın Nalça Kitapları, 2010.
- Exertzoglou, Haris. “The Cultural Uses of Consumption: Negotiating Class, Gender and Nation in the Ottoman Urban Centers during the 19th century”. *International Journal of Middle Eastern Studies*, 35, no.1 (2003): 77-101.
- Faroqhi, Suraiya. *Subjects of the Sultan: Culture and Daily Life in the Ottoman Empire*. London: I.B.Tauris, 2005
- Findley, Carter. *Bureaucratic Reform in the Ottoman Empire: The Sublime Porte, 1789-1922*. Princeton, NJ: University of Princeton Press, 1980.
- Goodwin, G.A. *A History of Ottoman Architecture*. Baltimore, 1971
- Göcek, Fatma Müge. *Rise of the Bourgeoisie, Demise of the Empire: Ottoman Modernization and Social Change*. New York: Oxford University Press, 1996

- Hanioglu, Şükrü. *A Brief History of the Late Ottoman Empire*. Princeton: Princeton Uni. Press, 2008.
- İnalçık, Halil and M. Seyitdanlıoğlu.(eds.) *Tanzimat: Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu*. İstanbul: Phoenix, 2006.
- Issawi, C.(ed.) *The Economic History of the Middle East, 1800-1919*. Chicago and London:1966
- Inciciyan, P.G. *XVIII. Asırda İstanbul*. İstanbul:1956
- Koloğlu, Orhan. *Osmanlı'dan Günümüze Türkiye'de Basın*. İstanbul: İletişim, 1992.
- Lewis, B. *The Emergence of Modern Turkey*. New York: Oxford Uni. Press, 1961
- Montani Efendi & Boğos Efendi Şaşıyan. *Usul-i Mimari-i Osmani*. İstanbul: 1873.
- Sait Paşa. *Sait Paşa'nın Hatıratı*. İstanbul:1910
- Tekeli, İlhan & S. İlkin. *Cumhuriyet'in Harcı: Modernitenin Altyapısı Oluşurken*. İstanbul: Bilgi Üniv. Yayınları, 2010
- Ubicini, M.A. *Letters on Turkey (1856)*. New York:1973

Etik Kurallar

ÖĞRETİM YÖNTEM ve TEKNİKLERİ

Etkinlik	Sayısı	Toplam Katkısı (%)
Ders Anlatımı	5	20%
Sınıf içi tartışmalar	14	40%
Okuma metinleri	14	20%
Bireysel araştırma	1	20%
Total		100

DEĞERLENDİRME

Yöntem	Toplam Katkısı (%)
Haftalık bireysel ödevler	35%
Ara sınav	15%
Devam/Katılım	10%
Final Ödevi	40%
Total 100%	

Bu konuda daha fazla için: <https://goo.gl/HbPM2y> section 28.

İŞ YÜKÜ

Etkinlik	Süre (saat)	Sayısı	İş Yüğü (saat)
Ders içi etkinlikler	3	14	42
Araştırma (web, kütüphane)	10	4	40
Okuma metinleri	3	14	42
Final ödevi	30	1	30
Haftalık yazma ödevleri	1	14	14
		Toplam İş Yüğü	168

AKTS: 7,5 (İş Yüğü/25-30)

PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI KATKI DÜZEYLERİ*

	HO1	HO2	HO3	HO4	HO5	HO6	HO7	HO8	HO9	H10	H11	H12	H13	H14
LO1	4	4	4	4	1	0	4	1	0	3	4	5		
LO2	4	4	4	4	1	0	4	1	0	3	4	5		
LO3	4	4	4	4	1	0	4	1	0	3	4	5		
LO4	4	4	4	4	1	0	4	1	0	3	4	5		
LO5	4	4	4	4	1	0	4	1	0	3	4	5		

* Katkı Düzeyleri: 0: Yok, 1: Çok Düşük, 2: Düşük, 3: Orta, 4: Yüksek, 5: Çok Yüksek

HAFTALIK PROGRAM

H	Başlık	Çıktılar
1	Giriş : dersin kapsam yaklaşım ve içeriği Etkinlik: sunum	
2	Modernite sorunu: temel metinler ve yaklaşımlar I Etkinlik: okuma, sınıf içi tartışmalar, değerlendirme yazısı	LO1, LO2, LO4, LO5
3	Modernite sorunu: temel metinler ve yaklaşımlar II Etkinlik: okuma, sınıf içi tartışmalar, değerlendirme yazısı	LO1, LO2, LO4, LO5
4	Modernite sorunu: temel metinler ve yaklaşımlar I Etkinlik: okuma, sınıf içi tartışmalar, değerlendirme yazısı, sunum	LO1, LO3, LO4, LO5
5	Çerçeve: 19. Yüzyıl öncesi Geleneksel Osmanlı kurumları Etkinlik: okuma, sınıf içi tartışmalar, değerlendirme yazısı	LO1, LO3, LO4, LO5
6	Reformların arkaplanı: Değişimin mekanizmalarının bir değerlendirmesi Etkinlik: okuma, sınıf içi tartışmalar, değerlendirme yazısı	LO1, LO3, LO4, LO5
7	Osmanlı modernleşmesinin altyapısı Etkinlik: okuma, sınıf içi tartışmalar, değerlendirme yazısı, sunum	LO1, LO3, LO4, LO5
8	Kurtarıcı bir fikir hareketi olarak modernleşme: Genç türklerden Cumhuriyet'in kurucularına değin: Kişiler, motivasyon, temaslar, ideolojiler Etkinlik: okuma, sınıf içi tartışmalar, değerlendirme yazısı	LO1, LO3, LO4, LO5
9	Geç osmanlı dünyasında basın, toplum ve gündelik yaşam kültürü Etkinlik: okuma, sınıf içi tartışmalar, değerlendirme yazısı	LO1, LO2, LO3, LO4, LO5
10	Dünya ile bütünleşmek: Geç Osmanlı entelijensiyasında kültür, tarih ve kimlik sorunu Etkinlik: okuma, sınıf içi tartışmalar, değerlendirme yazısı	LO1, LO2, LO3, LO4, LO5
11	Dünya ile bütünleşmek: Osmanlı'dan cumhuriyete büyük ölçekli projeler I Etkinlik: okuma, sınıf içi tartışmalar, değerlendirme yazısı	LO1, LO2, LO3, LO4, LO5
12	Dünya ile bütünleşmek: Osmanlı'dan cumhuriyete büyük ölçekli projeler II Etkinlik: okuma, sınıf içi tartışmalar, değerlendirme yazısı	LO1, LO3, LO4, LO5
13	Bir dilemma: Osmanlı'dan Cumhuriyet'e tevarus eden devrimsel veya evrimsel devrim tartışmaları Etkinlik: okuma, sınıf içi tartışmalar, değerlendirme yazısı	LO1, LO2, LO3, LO4, LO5
14	Cumhuriyet ile gelen itki: Cumhuriyet devrimlerinin kaynakları Etkinlik: okuma, sınıf içi tartışmalar, değerlendirme yazısı	LO1, LO2, LO3, LO4, LO5

Hazırlayan: Dr. Ahmet Erdem Tozoğlu

